

FIȘA DISCIPLINEI

Istoria filosofiei antice

Anul universitar 2025/2026

1. Date despre program

1.1. Instituția de învățământ superior	Universitatea Babeș-Bolyai Cluj Napoca
1.2. Facultatea	Facultatea de Istorie și Filosofie
1.3. Departamentul	Departamentul de istorie în limba maghiară
1.4. Domeniul de studii	Filosofie
1.5. Ciclul de studii	Licență
1.6. Programul de studii / Calificarea	Filosofie
1.7. Forma de învățământ	Cu frecvență

2. Date despre disciplină

2.1. Denumirea disciplinei		Istoria filosofiei antice				Codul disciplinei		HLM2103
2.2. Titularul activităților de curs			Șooș Amelia-Maria					
2.3. Titularul activităților de seminar			Șooș Amelia-Maria					
2.4. Anul de studiu	I	2.5. Semestrul	1	2.6. Tipul de evaluare	E	2.7. Regimul disciplinei	DF	

3. Timpul total estimat (ore pe semestru al activităților didactice)

3.1. Număr de ore pe săptămână	4	din care: 3.2. curs	2	3.3. seminar/ laborator/ proiect	2
3.4. Total ore din planul de învățământ	56	din care: 3.5. curs	28	3.6 seminar/laborator	28
Distribuția fondului de timp pentru studiul individual (SI) și activități de autoinstruire (AI)					ore
Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe (AI)					30
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren					20
Pregătire seminare/ laboratoare/ proiecte, teme, referate, portofolii și eseuri					20
Tutoriat (consiliere profesională)					10
Examinări					6
Alte activități					-
3.7. Total ore studiu individual (SI) și activități de autoinstruire (AI)				70	
3.8. Total ore pe semestru				56 fiz./126 conv.	
3.9. Numărul de credite				5	

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

4.1. de curriculum	-
4.2. de competențe	-

5. Condiții (acolo unde este cazul)

5.1. de desfășurare a cursului	Prezența obligatorie la 70% din cursuri (prezența obligatorie la 9 cursuri din cele 14 susținute în cursul semestrului).
5.2. de desfășurare a seminarului/ laboratorului	Conform reglementărilor în vigoare, participarea la seminarii este în proporție de 70%. Prezentarea obligatorie a 2 teme de Participare la discuții, la interpretarea, problematizarea textelor.

6. Competențele specifice acumulate

Competențe profesionale/ esențiale	- C1 - Identificarea și aplicarea adecvată a fundamentelor teoretice și istorice ale filosofiei: presupozii, principii, valori, etici, modalități de gândire și practici. - C2 - Ordonarea și formularea de idei, teme și probleme filosofice generale și de ramură. - C3 Identificarea prin gândire critică (analiză și evaluare logice) a punctelor tari și slabe ale unor soluții, concluzii sau abordări alternative de probleme.
Competențe transversale	- CT1 - Abordarea în mod realist și prin argumentare atât teoretică, cât și practică a unor situații problemă cu grad mediu de dificultate în vederea soluționării lor eficiente. - CT2 - Aplicarea tehnicilor de muncă eficientă într-o echipă multidisciplinară pe diverse paliere ierarhice.

7. Obiectivele disciplinei (reieșind din grila competențelor acumulate)

7.1 Obiectivul general al disciplinei	- Istoria filosofiei antice are ca obiectiv principal însușirea modului de gândire asupra naturii și societății, asupra posibilităților de cunoaștere în filosofia antică: presocratică, socratică, platoniană, aristoteliană, elenistă. Dobândirea cunoștințelor legate de periodizarea, scolile și curentele filosofiei antice grecești. - Printre obiectivele principale se află și familiarizarea cu noțiunile de bază și modalitățile de argumentare/logicile epistemologice utilizate în filosofia antică.
7.2 Obiectivele specifice	- E - Evaluarea comparativă a ideilor și argumentelor unor teorii filosofice și a - Începerea istoriei filosofiei antice ca punct de pornire a oricărei filosofii Însușirea cunoștințelor legate de conceptele cheie și terminologia filosofiei antice grecești, cunoașterea specificului gândirii antice grecești, dobândirea capacității de a pune în relație gândirea antică greacă și filosofia creștină; recunoașterea continuității problematice a filosofiei grecești în tratatele, filosofii moderne.

8. Conținuturi

8.1 Curs	Metode de predare	Observații
1. Periodizare. Filosofia presocratică I. Noțiuni generale, școli, gânditori.	Elemente de prelegere combinate cu analiză de text, discuții și evidențierea cuvintelor cheie. Sinteze secvențiale și finale	
2. Filosofia presocratică II. Heraclit. Parmenide.	Elemente de prelegere combinate cu analiză de text, discuții și evidențierea cuvintelor cheie.	
3. Locul, rolul și influența lui Socrate în istoria filosofiei. Surse istorice și perspective existențiale: autocunoaștere, libertate, moarte, dimensiunea etică a vieții sale	Elemente de prelegere combinate cu analiză de text, discuții și evidențierea cuvintelor cheie.	

4. Caracterizarea generală a filosofiei lui Platon: viața, opera, probleme de filologie, periodizare. Socrate/Platon și filosofia sofistă	Elemente de prelegere combinate cu analiză de text, discuții și evidențierea cuvintelor cheie.	
5. Teoria ideilor la Platon. Definiții ale ideilor (formelor) în dialoguri	Elemente de prelegere combinate cu analiză de text, discuții și evidențierea cuvintelor cheie.	
6. Teoria sufletului și filosofia naturii la Platon.	Elemente de prelegere combinate cu analiză de text, discuții și evidențierea cuvintelor cheie.	
7. Societate și cetate la Platon. Filosofia socială și politică, etica și epistemologia conexă.	Elemente de prelegere combinate cu analiză de text, discuții și evidențierea cuvintelor cheie.	
8. Caracterizarea generală a filosofiei lui Aristotel. Opera, probleme de filologie și periodizare.	Elemente de prelegere combinate cu analiză de text, discuții și evidențierea cuvintelor cheie.	
9. Teoria substanțelor la Aristotel. Categoriile. Metafizica.	Elemente de prelegere combinate cu analiză de text, discuții și evidențierea cuvintelor cheie.	
10. Concepția sufletului la Aristotel	Elemente de prelegere combinate cu analiză de text, discuții și evidențierea cuvintelor cheie.	
11. Etica lui Aristotel	Elemente de prelegere combinate cu analiză de text, discuții și evidențierea cuvintelor cheie.	
12. Școlile filosofice ale antichității tardii. Hedonismul, cinismul, scepticismul, epicureismul.	Elemente de prelegere combinate cu analiză de text, discuții și evidențierea cuvintelor cheie.	
13. Tradiția gândirii filosofice greco-romane. Stoicismul târziu.	Elemente de prelegere combinate cu analiză de text, discuții și evidențierea cuvintelor cheie.	
14. Neoplatonismul. Filosofia lui Plotin.	Elemente de prelegere combinate cu analiză de text, discuții și evidențierea cuvintelor cheie.	
Bibliografie: 1. Hésziodosz: <i>Istenek születése. Munkák és napok</i> . Magyar Helikon, Budapest, 1988. <i>Görög gondolkodók (1–5)</i> . Kossuth Könyvkiadó, Budapest, 1996. . Franklin Társulat, Budapest, 1902. 4. Steiger Kornél (szerk.): <i>A szofista filozófia</i> . Szöveggyűjtemény. Atlantisz, Budapest, 1993. 5. Xenophón: <i>Emlékeim Szókratészről</i> . Európa, Budapest, 1986. 6. Platón: <i>Összes művei</i> . Európa, Budapest, 1984. 7. Arisztotelész: <i>Metafizika</i> . Lectum Kiadó, Szeged, 2002. 8. Arisztotelész: <i>Politika</i> . Gondolat Kiadó, Budapest, 1984. Arisztotelész: <i>Lélekfilozófiai írások</i> , Budapest, 1988. <i>Sztoikus etikai antológia</i> . Gondolat Kiadó, Budapest, 1983. 11. Arisztotelész, <i>Nikomakhoszi etika</i> , Magyar Helikon, Budapest, 1971. <i>Platón</i> , Osiris, Budapest, 1999.		
8.2 Seminar / laborator	Metode de predare	Observații
introducere generală. Mitul și conceptul	Analiză și interpretare de text.	și concepția socială (Hésziodosz: <i>Istenek születése. Munkák és napok</i> . Magyar
	Analiză și interpretare de text	<i>Görög gondolkodók 1-2</i> . Kossuth Könyvkiadó, Budapest, 1996.

unoaștere, logos, ființă, mișcare – în filosofia presocratică	Analiză și interpretare de text	<i>Görög gondolkodók 1-2.</i> Kossuth Könyvkiadó, Budapest, 1996.
ematica dialogurilor aporetice de tinerețe ale lui Platon. Problema	Analiză și interpretare de text	<i>védőbeszéde.)</i>
	Analiză și interpretare de text	
roblema sufletului și a cunoașterii la	Analiză și interpretare de text	t o
și <i>Republica</i> . Concepția politică a lui	Analiză și interpretare de text	
imaios și problema genezei și a	Analiză și interpretare de text	
ategoriile lui Aristotel. Logică și	Analiză și interpretare de text	<i>óriák</i>
iscursuri asupra realității, existenței și substanței – Metafizica lui Aristotel	Analiză și interpretare de text	
	Analiză și interpretare de text	<i>élek)</i>
roblematica fericirii în filosofia antică-	Analiză și interpretare de text	
a	Analiză și interpretare de text	<i>Elmélkedések.</i>
	Analiză și interpretare de text	
Bibliografie: <i>Termenii filosofiei grecești</i> , Humanitas, București, 1993. 2. Thomas A. Szlezák: <i>Hogyan olvassunk Platón-t?</i> , Budapest, Atlantisz, 2000. <i>Platón</i> , Osiris, Budapest, 1999. <i>Plato's Theory of Ideas</i> , Oxford University Press, Oxford, 2000. <i>Arisztotelész</i> , Osiris, Budapest, 1996. 6. Kovács Károly, <i>Hellenizmus, Róma, Zsidóság</i> , Útitárs, Köln-Bécs, 1979. 7. Egyed Péter: <i>A szabadság a filozófiában</i> , Pallas-Akadémia Kiadó, Csikszereda, 2003; 8. Egyed Péter: <i>Szabadság és szubjektivitás</i> , Komp-Press, Kolozsvár, 2003; 9. Egyed Péter: <i>Az ész hieroglifái</i> , Kriterion- Régio, 1993. . Pais István: <i>A görög filozófia</i> , Budapest, 1992. . Nyíri Tamás: <i>A filozófiai gondolkodás fejlődése</i> , Budapest, 1991. Boros Gábor (főszerk.) <i>Filozófia</i> : Budapest, Akadémiai Kiadó. 2007.		

9. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității epistemice, asociațiilor profesionale și angajatori reprezentativi din domeniul aferent programului

- Disciplina oferă în primul rând o îndrumare pe terenul istoriei ideilor filosofice, prin urmare studenții vor putea folosi cunoștințele asimilate pe parcursul semestrului în predarea filosofiei/cercetare științifică și în jurnalismul cultural, analiza istorică/contextuală a operelor de artă/literare/filme etc.

10. Evaluare

Tip activitate	10.1 Criterii de evaluare	10.2 Metode de evaluare	10.3 Pondere din nota finală
10.4. Curs	Asimilarea adecvată a cunoștințelor predate și		70%

	utilizarea corectă a		
10.5. Seminar	Participare activă la dezbateri, discuții, interpretare de text	Verificare pe tot parcursul semestrului	10%
	Prezentarea a doua lucrări de seminar	Verificare pe tot parcursul semestrului, cf. asumărilor	20%
10.6 Standard minim de performanță			
- Prezență la cursuri și seminarii în proporție de 70% - Prezentarea a cel puțin unui referat (din două) pe parcursul semestrului - Participarea activă la discuții/dezbateri			

11. Etichete ODD (Obiective de Dezvoltare Durabilă / Sustainable Development Goals)¹

							

Data completării:

Semnătura titularului de curs

Șooș Amelia-Maria

Semnătura titularului de seminar

Șooș Amelia-Maria

15.09.2025

Data avizării în departament:
28.09.2025.

Semnătura directorului de departament

Conf. dr. Nagy Róbert

¹ Păstrați doar etichetele care, în conformitate cu [Procedura de aplicare a etichetelor ODD în procesul academic](#), se potrivesc disciplinei și ștergeți-le pe celelalte, inclusiv eticheta generală pentru *Dezvoltare durabilă* - dacă nu se aplică. Dacă nicio etichetă nu descrie disciplina, ștergeți-le pe toate și scrieți "Nu se aplică."